

17 אוגוסט, 2025
כ"ג אב, תשפ"ה

**לכבוד
חברי מועצת העיר**

מכובדי שלום רב,

הנדון: סדרי דין לקיום בחירת מ"מ לראש העירייה לפי ס' 26 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ה-1975

הנני מתכבד לפנות לכבודכם בעניין שבנדון כדלקמן:

1. ועדת ההשעיה שליד משרד הפנים קבעה כי ראש העירייה, מר יצחק קשת, מושעה מתפקידו כראש העירייה לפחות עד חודש ינואר 2026.
2. בהינתן האמור לעיל, ס' 19א(ט)(1) לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ה-1975 (להלן: "החוק"), קובע את סדרי הדין לבחירת ממלא מקום לראש העירייה.
3. ישיבת מועצת עיר מיוחדת לבחירת מ"מ לראש העירייה נקבעה ליום ה', 21.8.25, בשעה 19:00.
4. להלן סקירה של הוראות ס' 26 לחוק והסבר:

בחירת המועצה בראש רשות וסגנו

26. (א) על בחירת המועצה בראש רשות לפי סעיפים 9, 9א, 10, 19א(ט)(1), 20 או 24 וסגנים לראש רשות יחולו הוראות אלה:

(1) ההצבעה תהיה גלויה;

הסבר: ההצבעה תהיה גלויה ותיערך באחד מהאופנים הבאים:

1. בהרמת יד עבור כל חבר מועצה שתוכרז מועמדותו לבחירה, וההצבעות בעדו יספרו.
2. הקראה שמית של חברי המועצה לפי שמם הפרטי ובה כל חבר מועצה יכריז על בחירתו.

(2) המועמד שקיבל למעלה ממחצית הקולות של כל חברי המועצה - הוא הנבחר;

הסבר: מועצת העיר חריש מונה 15 חברים, משמע: מועמד שיקבל 8 קולות הוא הנבחר.

(3) לא קיבל שום מועמד רוב כזה, מצביעים שנית; לפי דרישת חבר מחברי המועצה תידחה ההצבעה השנייה לישיבה אחרת שתקיים ביום החול הבא אחרי יום הישיבה הראשונה;

הסבר: אם לא קיבל אף מועמד שמונה קולות (בסיבוב הראשון), יתקיים סיבוב בחירות שני. חבר מועצה רשאי מכל סיבה שהיא לבקש לדחות את ההצבעה ליום החול הבא. קרי, מועצת העיר תתכנס שוב ביום א', 24.8.25, בשעה 18:00.

(4) המועמד שקיבל בהצבעה השניה או בכל הצבעה נוספת למעלה ממחצית הקולות של חברי המועצה המצביעים (להלן בסעיף זה – רוב) – הוא הנבחר;

הסבר: בסיבוב הבחירות השני נדרש רוב של מחצית המשתתפים בהצבעה. לדוגמה: אם משתתפים 14 מצביעים נדרש רוב של 8 קולות; אם משתתפים 10 מצביעים נדרש רוב של 6 קולות.

(5) לא קיבל שום מועמד רוב בהצבעה השניה, מצביעים בשלישית;

הסבר: סיבוב 3. יתקיים באותה המתכונת של סיבוב 2. קרי, נדרש רוב של מחצית מן המצביעים.

(6) לא קיבל שום מועמד רוב בהצבעה השלישית, מצביעים ברביעית; לפי דרישת חבר מחברי המועצה תידחה ההצבעה הרביעית לישיבה אחרת שתקום ביום החול הבא אחרי יום הישיבה שבה נערכה ההצבעה השלישית; בהצבעה הרביעית יעמדו לבחירה רק המועמדים שעמדו לבחירה בהצבעה השלישית;

הסבר: יתקיים סיבוב רביעי אשר יהיה במתכונת זהה במתכונתו לסיבוב השני והשלישי. לחלופין, חבר מועצה מכל סיבה שהיא יוכל לבקש לדחות את ההצבעה של הסיבוב הרביעי ליום החול הבא. קרי, מועצת העיר תשוב ותתכנס ביום ב', 25.8.25, בשעה 18:00. החל מהסיבוב הרביעי יוכלו להתמודד רק המועמדים שהתמודדו בסיבוב השלישי.

(7) לא קיבל שום מועמד רוב בהצבעה הרביעית, חוזרים ומצביעים עד שמועמד אחד יקבל רוב; בהצבעה החמישית וכן בכל הצבעה נוספת לא יועמד לבחירה (להלן בפסקה זו – יצא), מועמד שקיבל בהצבעה הקודמת את מספר הקולות הקטן ביותר; קיבלו מועמדים אחדים מספר שווה של הקולות והוא מספר הקולות הקטן ביותר, ינהגו כך: היו שני מועמדים כאמור, יצא אחד מהם, כפי שייקבע בהגרלה; היו יותר משניים, יצא לפני כל הצבעה נוספת רק מועמד אחד, כפי שייקבע בהגרלה;

הסבר: החל מהסיבוב החמישי ואילך מצביעים עד שמועמד אחד יזכה ברוב קולות המצביעים, כאשר בכל סיבוב - החל מהסיבוב החמישי - תיגרע מועמדותו של המועמד שקיבל את מספר הקולות הנמוך ביותר מבין המתמודדים באותו הסיבוב. במקרה ששני מתמודדים או יותר קיבלו מספר קולות שווה הנמוך ביותר, תיערך בינם הגרלה.

(8) (א) כל הגרלה לפי סעיף זה תיערך בו במקום בידי יושב ראש הישיבה; היה היושב ראש עצמו מועמד לראש הרשות בהצבעה שקדמה להגרלה, תמנה המועצה חבר שאינו מועמד לראש הרשות והוא יערוך את ההגרלה.

הסבר: ההגרלה תיערך בידי מנהל הישיבה. אם יעלה צורך כזה, הדרך שבה תיערך ההגרלה תיקבע לפי הצורך וככל והדבר יידרש.

(ב) על מועמד לבחירות לפי סעיף זה לא יחול התנאי שעליו להיות ראשון ברשימת המועמדים למועצה.

הסבר: כל חבר מועצה רשאי להציג את מועמדותו ללא קשר למיקומו ברשימה שבה התמודד למועצת העיר.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו על אף האמור בהוראות אחרות של חוק זה.

5. שאלות ותשובות

שאלה: מדוע לא מתקיימות בחירות כלליות לבחירת ראש העירייה?

תשובה: בחירות כלליות לראשות העירייה ולמועצת העיר נקבעו ליום 1.11.2028, והן מתקיימות עבור כלל הרשויות המקומיות במדינה.

שאלה: מי ינהל את ישיבת המועצה המיוחדת לבחירת ממלא מקום ראש העירייה?

תשובה: הישיבה תנוהל בידי זקן חברי המועצה שאינו/נה מתמודד/ת. במקרה שיתקיימו סיבובי ההצבעה נוספים ומי שי/תנהל את הישיבה י/תחליט להתמודד, אזי מנהל הישיבה ת/יוחלף בהתאם לכלל שבו זקן חברי המועצה מנהל את הישיבה.

שאלה: מדוע לא מקיימים בחירות על ידי הציבור רק לבחירת ראש עירייה?

תשובה: הוראות החוק קובעות כי במקרה של השעיית ראש הרשות, ינהגו לפי ס' 26 לחוק. קרי, בחירות לממלא מקום בין חברי המועצה. ס' 24א(א) לחוק קובע את העילות לקיום בחירות לבחירת ראש רשות שבו הציבור נקרא לבחור:

1. התפטרות ראש העירייה.
2. פטירת ראש העירייה.
3. ראש העירייה חדל לכהן כחבר מועצה.
4. הרשעה בפלילים בפסק דין חלוט (לרבות ערעור) אשר קובע קלון.
5. נבצרות מטעמי בריאות ובהחלטת שר הפנים.

שאלה: למה לא ממנים 'ועדה קרואה'?

תשובה: הוראות החוק קובעות עילות למינוי ועדה קרואה (ועדה למילוי תפקידי ראש העירייה והמועצה). המקרה דנן אינו נכנס תחת אחת מהעילות שבהן שר הפנים ימנה 'ועדה קרואה'.

שאלה: מתי ואיך ניתן להגיש מועמדות לתפקיד ממלא מקום ראש העירייה?

תשובה: כל אחד מחברי המועצה יכול להציג את מועמדותו בפתח הישיבה המיוחדת. עם פתיחת הישיבה המיוחדת ולמען הסדר הטוב, לפני כל סיבוב הצבעה תוכרז רשימת המועמדים.

שאלה: האם ומתי ניתן להסיר מועמדות?

תשובה: בכל זמן שהמועמד מבקש לעשות זאת.

שאלה: מתי ממלא המקום נכנס לתפקידו לאחר הבחירה?

תשובה: הכניסה לתפקיד תהיה באופן מיידי. לפיכך, מיד לאחר בחירת ממלא/ת מקום תיערך הצבעה לאישור/ה כמורשה/ת חתימה של העירייה.

שאלה: מה הם תנאיו של ממלא המקום מבחינת שכר ומעמד?

תשובה: סעיף 19א(ט)(1) לחוק קובע כי יראו בממלא המקום כממלא תפקיד ראש הרשות לכל דבר ועניין. קרי, ישולם לו שכר ראש עירייה והוא יהיה זכאי לכל תנאי העסקה, זכויותיו וחובותיו של ראש העירייה.

שאלה: חבר מועצה שלא התמודד בסיבוב מס' 1 ולא נבחר אף אחד בסיבוב זה, יוכל להתמודד בסיבוב מס' 2?

תשובה: כן. רשימת המועמדים יכולה להשתנות עד הסיבוב השלישי. קרי, חבר מועצה שלא התמודד בסיבוב הראשון יוכל להכריז על מועמדותו בסיבוב השני או השלישי. וגם, חבר מועצה שלא התמודד בסיבוב השני, יוכל להכריז על מועמדותו בסיבוב השלישי. חבר מועצה שהתמודד בסיבוב הראשון, אך לא בסיבוב השני, יוכל לחזור להתמודד בסיבוב השלישי.

שאלה: האם לפני קיום הבחירות המועמד רשאי לומר דברי שכנוע?

תשובה: לא. הוראות הדין אוסרות על שימוש בפורום מועצת העיר לאמירות פוליטיות.

שאלה: האם הציבור יכול להיות נוכח באולם המועצה בעת קיום הבחירות?

תשובה: ישיבות המועצה הן פומביות, למעט סייגים מסוימים. לעניין זה נקבע בפקודת העיריות כי יראו ישיבת מועצה כפומבית, גם אם הוקרנה על מסך לפני קהל שמחוץ לאולם הישיבות שמתקיימת בו הישיבה. ישיבת המועצה המיוחדת, כמו כל ישיבת מועצה, תשודר בדף הפייסבוק של העירייה בשידור ישיר וגם תוקרן בחדר ישיבות 'לשכה משפטית' בבניין העירייה, קומת קרקע. לפיכך, באולם הישיבה המיוחדת יהיו נוכחים חברי מועצת העיר בלבד, יורשו להיות נוכחים באולם הישיבה המיוחדת מנהלי אגפים ועובדי עירייה אשר נוכחותם נדרשת.

שאלה: האם תפקיד מילוי מקום ראש העירייה מוגבל בזמן?

תשובה: הוראות החוק קובעות כי ממלא המקום יכהן בתפקיד עד לבחירת ראש עירייה בבחירות הכלליות או עד למועד חזרתו של ראש העירייה לפי הקבוע בדין ולפי המוקדם:

1. ועדת ההשעיה ביטלה את השעייתו של ראש העירייה.
2. תקופת ההשעיה לא תעלה על שנה. אולם, הדין קובע עילות להארכת תקופת ההשעיה.
3. ההליך הפלילי שהתקיים כנגד ראש העירייה הופסק או שהסתיים ללא הרשעה או שבית המשפט הרשיע את ראש הרשות. אולם קבע שאין עם העבירה שבה הורשע משום קלון.

יובהר כי ככל ותתגלה סתירה בין האמור במסמך זה לבין הוראות הדין, יגברו הוראות הדין.

נבקש לאחל הצלחה לכל חברי וחברות מועצת העיר, עובדי ועובדות העירייה ותושבי ותושבות העיר.

אשיב דבר ככל ואידרש לכך.

בכבוד רב ובברכה,

אורון משה, ע"ד
היועץ המשפטי לעירייה